

6 Şubat 2023 Depremi Sonrası Kahramanmaraş İl Merkezi İçme-Kullanma Su Kaynaklarındaki Su Kalitesi Parametrelerinin Araştırılması

Dr. Öğr. Üyesi Pınar Sevim Elibol

Düzce Üniversitesi

Depremler su kalitesini çeşitli şekillerde etkileyebilmektedir. Su kaynaklarının kirlenmesi, su akışındaki değişiklikler, kirleticilerin salınması ve heyelanlar bu yollardan bazılarıdır. Deprem dolayısı ile yeraltı ve yer üstünde meydana gelen ani jeolojik değişiklikler mevcut su kaynaklarını ve bu kaynakları besleyen yeraltı ve yerüstü kollarında fiziksel, kimyasal ve biyolojik değişikliklere sebep olabilmektedir. Bu değişiklikler de insani tüketime yönelik kullanılan sulardaki kalite parametrelerini olumsuz yönde etkileme riski taşımaktadır. 06.02.2023 tarihinde yaşanan Kahramanmaraş ili Pazarcık merkezli 7.7 ve Elbistan Merkezli 7.6 büyüklüğünde iki deprem Kahramanmaraş il merkezi içme-kullanma su hatlarında büyük hasarlara sebep olarak insanların temiz suya erişimini kısıtlamıştır. Deprem içme suyu isale hattı borularında, su depolama tanklarında ve kuyularda çatlaklara veya kırılmalara neden olarak kirleticilerin su kaynağına girmesine neden olabilir. Burada bahsi geçen kirleticiler yine depremin etkisi ile yakındaki su kaynaklarını kirletebilecek yer altı depolama tanklarından, düzenli depolama alanlarından ve atık bertaraf alanlarından salınması sonucu oluşma ihtimali taşımaktadır. Depremlerin su kalitesi üzerindeki etkisinin boyutu, depremin şiddetine, su kaynağının türüne ve su kaynağının depremin merkez üssüne yakınlığına bağlı olarak değişebileceğini not etmek önemlidir.

Bu proje kapsamında, iki büyük depremin merkez üssü olan Kahramanmaraş bölgesinde içme ve kullanma suyu kaynaklarının kalite parametreleri incelenecektir. Yapılacak olan saha çalışmaları ile insan yaşamı için vazgeçilmez olan temiz suya erişim açısından bölgedeki su kaynaklarından numune alınarak analiz edilecektir. Saha çalışmaları kapsamında bölgeden alınmış olan su numuneleri, Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliğinde yer alan Kıtaççi Yerüstü Su Kaynaklarının Sınıflarına ve Kalite Kriterleri'ne göre değerlendirilmesi yapılacaktır.